

על פי שיעורו של

הגאון רבי בן ציון מוצפי שליט"א

שאלות ותשובות על השיעור: מעלת לימוד התורה וסוד נשמה יתרה

בס"ד

תוכן העניינים

3	 העולם עומד על התורה
4	 מה מקבל הלומד בעולם הבא
6	 מהי תורה ומהו עסק
6	 היכל, נפש ושינה
8	 פטר חמור ועבד השם
9	 יראת שמיים וכלי
10	 וידוי ותשובה לפני הלימוד
11	 מה שואלים בעולם האמת
12	 ללמוד עם הבנה

www.yoursuccesstoolbox.com | הסודות להצלחה שלך
השיעור המלא: <https://youtu.be/geSxvtWJogM>
החוברת נערכה מתמלול השיעור ולא עברה הגהה של הרב.

1 העולם עומד על התורה

שאלה מה אומר הנביא על קיום העולם?

תשובה אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי (ירמיהו לג, כה).

הקדוש ברוך הוא אומר שהעולם עומד על התורה. אם אין תורה, אין עולם.

שאלה מה הפירוש של "בריתי יומם ולילה"?

תשובה התורה גם נקראת ברית. "יומם ולילה" - כל רגע מהחיים לומדים תורה.

כשאנחנו ישנים, שם למעלה הם ערים ולומדים. יש תורנות, ותמיד יש אחד ער.

שאלה מה היה קורה בלי תורה?

תשובה בלי תורה אין חורף ואין קיץ, אין יום ואין לילה, אין עולם, אין כלום.

התורה היא קיום העולם, והיא יקרה מאוד בעיני השם יתברך.

שאלה מי נכנס לגן עדן?

תשובה גם העולם הבא לא יכול לעמוד בלי תורה, ואפילו גן עדן עצמו עומד על

התורה. מי נכנס לגן עדן? מי שיש לו תורה. מי שאין לו תורה, לא נכנס שם.

שאלה מה היה קורה אילו היה רגע אחד שבו כולם שותקים ולא לומדים תורה?

תשובה כל העולם היה נחרב ברגע אחד. כל המטוסים היו נופלים, האוניות היו

טובעות, אין עולם, אין רקיע, אין שמש, אין ירח. זה "אם לא בריתי יומם ולילה, חוקות שמים וארץ לא שמת". כך כותב רבנו חיים מוולוז'ין בספר "נפש החיים".

בס"ד

שאלה מה חידש הרב חיד"א על דבריו?

תשובה תדע שהלומד מציל את כל העולם כולו. הרי יכול להיות שהיה רגע שאף

אחד לא למד תורה, רק אתה. נמצא שאתה קיימת את העולם. בגללך אנשים חיים, ומהיום והלאה כל המצוות שהם עושים, כל התורה שהם לומדים וכל המעשים הטובים, יכתבו גם לזכותך.

שאלה מה הקשר לדברי הגמרא על חציו זכאי וחציו חייב?

תשובה לעולם יראה אדם את עצמו כאילו חציו זכאי וחציו חייב, וכל העולם

כולו מחצה עוונות ומחצה זכויות (קידושין מ, ב). אם בדיוק ברגע שהעולם היה חצי חצי אתה למדת תורה, אז מאותו רגע כל מה שיעשו בעולם, גם אחרי אלף שנה, יש לך חלק בו. אין קץ לשכר. ואם חס ושלום עשה עבירה באותו רגע, הכריע את עצמו ואת העולם כולו לכף חובה.

2 מה מקבל הלומד בעולם הבא

שאלה מה עושות הנשמות בעולם הבא?

תשובה הן עוסקות בתורה. הן לומדות תורה יומם ולילה, כל רגע. רואים שם חידושים, מקבלים שם מתנות ודברים נפלאים. כמה שתיתן ותגיד "עוד", יש עוד ועוד.

שאלה מה מקבל מי שנכנס בחייו לבית הכנסת ולבית המדרש?

תשובה כך כתוב במדרש תהילים בשם רבי יהושע בן לוי: כל מי שנכנס בעולם הזה לבית הכנסת ולבית המדרש, זוכה גם שם בעולם הבא ונכנס לגן עדן לפני ולפנים, למקומות שיושבים בהם הצדיקים.

בס"ד

שאלה מה אומר רבי יוחנן על העוסק בתורה?

תשובה על כל מי שיושב ועוסק בתורה נאמר **אֲשֶׁרִי יוֹשֵׁבִי בֵיתְךָ** (תהלים פד, ה).

מוליכים אותו ומכבדים אותו. כל הזמן מזמרים לפניו ושרים לו, ולוקחים אותו אל מדרש שם ועבר, אל מדרש של אברהם, יצחק ויעקב, ואל מדרש של משה ואהרן.

שאלה מה יקרה לעתיד לבוא?

תשובה הקדוש ברוך הוא יקח ספר תורה בחיקו ויכריז: כל מי שלמד בתורה,

יבוא ויטול שכרו. ואפילו מי שהחזיק בתורה, תמך בה, זה לא מספיק. צריך שהוא עצמו גם ילמד תורה, כדי שיהיה לו חלק לעולם הבא.

שאלה מה שכרו של מי שרעב ועייף ובכל זאת לומד תורה?

תשובה הוא עייף ורוצה לישון, רעב ורוצה לאכול, ובכל זאת לומד תורה.

משביעים אותו בעולם הבא.

שאלה מה כתוב בזוהר על העיניים של הלומד?

תשובה מי שלומד תורה כאן, בעולם הבא עיניו פקוחות והוא רואה את כל

המראות היפים. מי שלא למד תורה, עיניו שם סתומות, והוא לא יכול לראות את האור שיש שם.

שאלה למה הזוהר מזכיר את מעלת התורה ב-716 מקומות?

תשובה כי לאדם יש 716 עצמות. שם בקבר הבשר והעור נאכלים, אבל העצמות

נשארות. למה? כי הוא למד תורה, והעצמות שלו מלאות תורה.

בס"ד

3 מהי תורה ומהו עסק

שאלה מה נחשב לימוד תורה?

תשובה כל אחד לפי כוחו. יש קורא תהילים, יש אומר א"ב, יש לומד משניות, יש לומד גמרא, יש פירוש, ביאורים, מדרשים. וכל אחד כמה שיכול להעמיק יותר, כך השכר שלו גדול יותר.

שאלה מה זה "עוסק" בתורה?

תשובה "עוסק" אינו רק לומד, אלא עושה מזה עסק. מה זה עסק? מקשה, מתרץ, מחדש, מפרש, שואל, משיב. כמו אדם שיש לו חנות ויוצא למסחר: אם לא תהיה ממולח, יאכלו אותך. כך גם בתורה צריך להיות חריף.

4 היכל, נפש ושינה

שאלה מה קורה בשמיים בשעה שאדם לומד תורה?

תשובה יש למעלה היכל של אור שהיה סתום, והוא נפתח במיוחד בשבילו. לכל אחד יש היכל משלו. הנשמה שלו, בעודו כאן בעולם ולומד תורה, נכנסת להיכל.

שאלה מאיפה מגיע התירוצ' שאדם מוצא פתאום?

תשובה לפעמים הוא מתקשה באיזו שאלה, ופתאום הוא מוצא תירוצ'. הוא חושב שהשכל שלו נתן לו את התירוצ'. אבל הנשמה שלו עלתה למעלה, נכנסה לגן עדן, נפתח לה היכל, וגילו לה את החידוש באותה שנייה.

בס"ד

שאלה מה מקבל אדם בשעה שהוא לומד תורה?

תשובה לנשמה יתרה של שבת, ותוספת נפש, רוח ונשמה, כמו שאדם מקבל בקבלת שבת. כל שלב, כל חידוש, כל דבר חדש שלמדת, מקבלים נפש, רוח ונשמה. זה יכול להיות מיליונים של מדרגות.

שאלה לאיזו מדרגה מגיע הלומד לפי רבנו חיים בן עטר?

תשובה למדרגת אדם הראשון שהיה לפני החטא. כשאתה לומד תורה, אתה זוכה לנשמה של אדם הראשון שהיה לפני שחטא ואכל מעץ הדעת.

שאלה למה אומרים שתלמיד חכם נקרא "שבת"?

תשובה כך כתב הזוהר הקדוש. והגמרא אומרת שכמו שבשבת לא עובדים אלא מכינים בימי החול לכבוד שבת, כך מי שלומד תורה, אנחנו צריכים לשרת אותו ולעשות לו את העסקים שלו, כי הוא יושב ולומד תורה.

שאלה במה שונה השינה של מי שלומד תורה?

תשובה כשהוא ישן, הנשמה שלו עולה לרקיע והולכת לבתי המדרש שיש למעלה. כל לילה נשמתו עולה לבית המדרש שבו לומדים את דברי רבי יוחנן, את דברי רבי שמעון, ושם היא מייחדת את כל התורה שלמד וגונזת אותה.

שאלה למה טוב לישון בלילה אחרי הלימוד?

תשובה הרמ"ק כותב שטוב לאדם לישון, ושלא ישאר ער כל הלילה, בלילה רגיל. אתה לומד תורה, ואתה לא תזכור אותה עד שתישן. כשאתה ישן, זה נרשם במוח, וכשאתה קם אתה יכול לזכור את הלימוד יותר טוב מאשר ביום שבו למדת אותו.

בס"ד

שאלה מה היה נוהג הרש"ש?

תשובה הוא היה נותן כל יום פרוטה לצדקה, כדי שבשעה שהוא הולך לישון, תעלה נשמתו לגן עדן לשמוע חידושים מפי הקדוש ברוך הוא, ולא תשוטט בהבלי העולם.

שאלה מה כותב הרש"ש על הלומד פשט?

תשובה גם כשאדם לומד תורה פשט, לא קבלה, הוא זוכה לשורש העצמות של האור, של נפש רוח נשמה חיה יחידה. התורה נכנסת לו לתוך המוח ולא עוזבת אותו לעולם ועד. אור של השם יתברך מתפשט בתוך הנפש שלו.

שאלה למה מנשקים את הספר כשמסיימים ללמוד?

תשובה כך כתב ה"ראשית חכמה": כשאתה מסיים ללמוד, תנשק את הספר ותסגור אותו. מתוך חיבוב מצווה, כמו שאנחנו מנשקים ספר תורה, כדי שהתורה תישאר אצלך רכוש שלך.

5 פטר חמור ועבד השם

שאלה מה פירוש "פטר חמור תפדה בשה"?

תשובה האדם שנולד בעולם הזה הוא כמו חמור. תינוק רוצה שתנדנד אותו, שתיקח אותו לטיול, שתביא לו ממתקים. אחרי שהוא מקבל שכל ומתחיל ללמוד תורה, הוא פודה את נפשו על ידי לימוד תורה. ומי שלא לומד תורה, נשאר חמור (שמות יג, יג).

בס"ד

איך נענתה תפילתו של רבי חנינא בן דוסא כשבנו של רבן יוחנן בן זכאי

שאלה
חלה?

רבן יוחנן בן זכאי שלח שני תלמידים אל רבי חנינא בן דוסא שיתפלל

תשובה

עליו. הוא התפלל, והבן נהיה בריא. רבן יוחנן בן זכאי אמר: אילו הייתי מכניס את ראשי בין ברכיי כל היום, לא היו עונים לי.

מה הסביר רבי חנינא בן דוסא לאשתו?

שאלה

אני דומה לשר שנכנס אצל המלך, ולא תמיד הוא יכול להיכנס. יש לו

תשובה

שעות קבלה. אבל הוא דומה לעבד שנכנס ויוצא מתי שהוא רוצה. זה נקרא "עבד השם", כמו משה רבנו: וַיָּמָת שֵׁם מֹשֶׁה עֶבֶד ה' (דברים לד, ה).

6 יראת שמיים וכלי

6

מה צריך לפני שאדם לומד תורה?

שאלה

כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו, חכמתו מתקיימת (אבות ג, ט). לפני

תשובה

שאתה לומד תורה, אתה צריך קודם יראת חטא.

מה המשל על השמן והכלי?

שאלה

אדם הלך לסוחר ואמר: תביא לי שמן. אמר לו הסוחר: הבאת כלי? איך

תשובה

אתן לך שמן? במה תחזיק אותו? מה זה הכלי? יראת שמיים. מי שיש לו כלי נקי, מצוחצח ומבריק, התורה נכנסת לתוכו ומתקיימת.

בס"ד

שאלה מה קורה למי שאין לו יראת שמיים?

תשובה הוא לומד מהשפה ולחוך. כמו דואג האדומי, שהיה יודע שלוש מאות הלכות במגדל הפורח באוויר, אבל לא היה לו יראת שמיים, והלך להלשין על דוד המלך. התורה שלו לא התקיימה.

שאלה מה כותב "חובות הלבבות" על התורה?

תשובה התורה היא שער ליראת שמיים. התורה היא רק השער, אבל צריך יראת שמיים, ובלי יראת שמיים לא תתקיים התורה. ומי שיש לו יראת שמיים, דבריו נשמעים.

7 וידוי ותשובה לפני הלימוד

שאלה למה צריך להתוודות לפני שלומדים תורה?

תשובה אדם שבא ללמוד תורה עם העוונות שיש עליו, מפרנס את הקליפות ואת החיצונים. הוא אומר חידושי תורה ומוריד אותם מלמעלה, אבל מי לוקח אותם? הקליפות.

שאלה מה כותב האר"י על כך?

תשובה הקליפות חוטפות ואומרות "זה שלנו", לא שלו, כי הוא בעל עבירות. לא רק התורה, גם התפילה שלו נחטפת, והמצוות שהוא עושה. והפסוק אומר: וְלִרְשָׁעִים אָמַר אֱלֹהִים מַה לָּךְ לְסַפֵּר חֻקֶּי (תהלים נ, טז).

בס"ד

שאלה מה עושים בשבת ובחגים, כשאין תחנון ואין וידוי?

תשובה אומרים לפני הקידוש "לשם יחוד": "והריני מקבל עליי מצוות עשה של

התשובה". עצם זה שהוא מהרהר בתשובה באותו רגע, זה במקום וידוי ביום שאין בו תחנון. ואם נכשל בשבת ומיד התחרט, אומר: אני מקבל עליי תשובה על מה שעשיתי. זה הכי טוב.

שאלה מה היה גאון אחד מזהיר את תלמידיו לעשות לפני הלימוד?

תשובה לא לפתוח את הגמרא עד שקודם אומרים את פסוקי התשליך ומכוונים

את הכוונות שיש שם: **מִי אֵל כְּמוֹךָ נִשְׂא עוֹן וְעִבֵּר עַל פְּשָׁע... וְתִשְׁלִיךְ בְּמַצְלוֹת יָם כָּל חַטָּאוֹתֶם** (מיכה ז, יח-יט). ואז אתה נקי מהעוונות ויכול ללמוד תורה.

שאלה איך מכינים את עצמם ללימוד, כמו לשבת?

תשובה אי אפשר לבוא עם בגדים צואים ומלוכלכים וללמוד תורה. צריך לנקות

את עצמו, כמו שבערב שבת מתקלחים, טובלים במקווה, מחליפים בגדים, ואז יוצאים לקבל שבת.

8 מה שואלים בעולם האמת

שאלה מה שואל הקדוש ברוך הוא את האדם כשהוא עולה למעלה?

תשובה האר"י כתב: תגיד, איזה חידושי תורה למדת בחי"ך? ואם הוא לא יודע,

יש לו בוששה גדולה וכלימה.

בס"ד

שאלה ומה יעשה אדם שלמד לפני חמישים שנה ושכח?

תשובה נותנים לו שני מלאכים שמזכירים לו את כל התורה שלמד מיום שנולד

עד היום, והוא יכול לענות לקדוש ברוך הוא מה למד.

שאלה איך שומרים על מה שלומדים?

תשובה מה שלמד אדם יהיה תפוס בידו, כלומר שיזכור וישנן. וְשִׁנְנָתָם לְבָנֶיךָ

(דברים ו, ז). שיהיו דברי תורה מחודדים ומשוננים בפיו. לכן יחזור על לימודו.

9 ללמוד עם הבנה

שאלה למה דומה אדם שלומד תורה בלי להבין?

תשובה לאדם שאוכל חיטים מיד כשקצר אותן: לועס ואוכל אותן עם הקוצים, עם

המוץ והתבן, עם הפסולת. הוא אוכל אגוז ושובר לו את השיניים עם הקליפה. איזה טעם יש לו?

שאלה מה צריך לעשות?

תשובה לברור את האוכל מתוך הפסולת, על ידי הקושיות והתירוצים ועל ידי

הביאורים שהוא מבאר בתורה, ואז הוא זוכה להגיע ללב העניין.

שאלה מה אומר הבן איש חי?

תשובה אם הוא לומד תורה בלי להבין אותה, הוא נותן מזון לקליפות, כי הוא

לומד תורה עם הקליפה מסביב. כך כתב גם האר"י, שצריך לשבור את הקליפה ואחר כך לאכול את הפרי.

בס"ד

שאלה איך לומדים תורה, ומה אסור שיפריע ללימוד?

תשובה כך היא דרכה של תורה, פת במלח תאכל, ומים במשורה תשתה, ועל

הארץ תישן, וחיי צער תחיה, ובתורה אתה עמל (אבות ו, ד). ולא הביישן למד (אבות ב, ה): הוא מתבייש לשאול, אז לא מבין, ונשאר בלי להבין.

שאלה מה התפילה בסוף?

תשובה השם יזכה אותנו ללמוד תורה עם הבנה. ומה שנלמד, לא נשכח.